

การศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมการพยาบาลตามความคาดหวัง
กับความเป็นจริงของผู้คลอดและพยาบาล

A COMPARATIVE STUDY OF EXPECTED AND ACTUAL
NURSING ACTIVITIES DURING INTRAPARTUM
OF MOTHERS AND NURSES

พ.ศ. หนึ่ง เต็มดวง เจริญสุข

อภินันทนาการ

จาก

มีนทร์ อภิบาล ภาควิชาสูติศาสตร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2532

ISBN 974-586-693-8

สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมการพยาบาลตาม
ความคาดหวัง กับตามความเป็นจริงของผู้คลอดและ
พยาบาล

ผู้วิจัย

เต็มดวง เจริญสุข

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สุปราณี อัครเสรี วท.บ., ค.บ., ค.ม.

ยุพิน จันทรคทะ วท.บ., ค.บ., ค.ม.

ละเอียต อุดมรัตน์ วท.บ., ค.บ., ค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา

21 กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒

บทคัดย่อ

ประสิทธิภาพของการพยาบาลตามมาตรฐานการพยาบาลผู้คลอดในระยะคลอด
ย่อมเป็นสิ่งที่พยาบาลวิชาชีพประจำห้องคลอดคาดหวัง เพื่อให้มารดาและทารกปลอดภัย
มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สำหรับผู้คลอด
ครั้งแรกนั้น เมื่อเข้าสู่ระยะคลอดย่อมมีความกลัว ความวิตกกังวลต่อการคลอด มีความ
ไม่สุขสบายจากการตั้งครรภ์ ย่อมมีความคาดหวังที่จะได้รับการพยาบาลจากพยาบาล
อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากความเป็นจริงของการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลประจำ
ห้องคลอด และความเป็นจริงของการได้รับการปฏิบัติการพยาบาลของผู้คลอด อาจจะไม่
ตรงกันก็ได้ ดังนั้น การที่จะพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อ
ให้บรรลุเป้าหมายของการพยาบาลผู้คลอดในระยะคลอดและตอบสนองต่อความต้องการ
ของผู้คลอดในทุกด้าน จำเป็นที่จะต้องทราบถึงกิจกรรมการพยาบาลซึ่งที่เป็นไปตามความ
คาดหวังและเป็นไปตามสภาพที่เป็นจริงทั้งของผู้คลอดและของพยาบาล ผู้วิจัยจึงได้
ศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมการพยาบาลตามความคาดหวัง กับตามความเป็นจริงของ
ผู้คลอดและพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้คลอดครั้งแรก เลือกรุ่นตัวอย่างแบบเฉพาะ
เจาะจง เป็นผู้ที่มาคลอดและพักฟื้นหลังคลอดที่กองสูติรีเวชกรรม โรงพยาบาล
พระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า และ

โรงพยาบาลตำรวจ จำนวนทั้งหมด 200 ราย กลุ่มประชากรพยาบาลเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ประจำอยู่หอคลอด ณ โรงพยาบาลดังกล่าวข้างต้น จำนวนทั้งหมด 58 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามกิจกรรมการพยาบาลตามความคาดหวังกับตามความเป็นจริงของผู้คลอดและพยาบาล ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกิจกรรมการพยาบาลโดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พยาบาลมีความคาดหวังที่จะปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลต่อผู้คลอดสูงกว่าที่ได้ปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ผู้คลอดมีความคาดหวังที่จะได้รับการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล จากพยาบาลสูงกว่าที่ได้รับการปฏิบัติจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

ผลการศึกษานี้พบว่า พยาบาลในหอคลอดคาดหวังที่จะปฏิบัติต่อผู้คลอดสูงกว่าที่ได้ปฏิบัติจริง และผู้คลอดก็คาดหวังว่าจะได้รับการปฏิบัติจากพยาบาลสูงกว่าที่ได้รับจริง ผลการศึกษานี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยต่อไปเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้พยาบาลปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลได้ไม่ตรงตามความคาดหวังและศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมการพยาบาลตามความคาดหวังกับตามความเป็นจริงของผู้คลอดและพยาบาลในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐกับโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

Therefore, the investigator carried out this study in order to compare the expected nursing care of the mothers and the nurses with the actual nursing care provided by the nurses in labor and delivery room. The sample was composed of 200 mothers during labor and 58 nurses working in the labor unit of Pramongkutklao Hospital, Bhumipoladulyadet Hospital, Somdejprapinklao Hospital and Police Hospital. The sample was selected by using purposive sampling technique. Data were collected by using questionnaires concerning the expected and actual nursing care of mothers and nurses. Percentage, means, standard deviation and t-test were employed to analyse the data.

The results were as follows :-

1. The nurses' expectation to provide the nursing care was higher than the actual level of care provided. The mean difference was statistically significant at the level of 0.001

2. The mothers's expectation of the level of care was higher than the actual level of care to be received. The mean difference was statistically significant at the level of 0.001.

The results implied that nurses in labor unit had higher expectation than actual nursing care provided to mothers and mothers also had higher expectation than actual nursing care they received from nurses.

Hence, the results of this study could provide a guideline for solving and improving the quality of nursing care concerning the expectation of both mothers and nurses in order to provide effective nursing care in labor and delivery unit. Finally, further studies regarding the causes of unmet expectation of nursing care provided

by the nurses should be taken into consideration. Comparative study of the expected and the actual nursing care of mothers and nurses in other hospitals under the Ministry of University Affairs and the Ministry of Public Health is also investigated.

